

Fetal-maternal medicine (FMM) in Gondar; mogelijke samenwerking tussen GUH, ISUOG en WP ISM & RH.

De WP heeft sinds 2015 intensief contact met Gondar University Hospital (GUH), waarbij als grootste project de Life Saving Skills (LSS) Training is geïntroduceerd en doorgebouwd. In 2020 is de LSS Training overgedragen aan de nationale groep getrainde trainers en coursedirectors om het project lokaal te kunnen continueren.

In januari 2020 heeft perinatoloog Harry Kragt namens de WP ISM&RH een bezoek van 4 weken aan Gondar University Hospital gebracht. Dit bezoek was de reactie op de vraag van Dr. Kiros of de WP continuïteit van het bestaande FMM trainingsprogramma zou kunnen waarborgen. De FMM gynaecologen willen hun expertise uitbreiden in het ontdekken en eventueel behandelen van aangeboren afwijkingen, in het uitvoeren van het nauwkeurig en compleet in beeld brengen van groeivertraging etc.

Al in 2017 is de FMM in GUH opgezet. Vier gynaecologen (Kiros, Yeshiwas, Solomon en Chernet) hebben een curriculum ontwikkeld in samenwerking met Israelische FM specialisten van Assuta Hospital in Ashdod, Israel. Gedurende de afgelopen jaren bezochten een of twee Israelische gynaecologen Gondar, namelijk drie keer per jaar gedurende twee weken. Deze vier gynaecologen kregen perinatologie onderwijs in de volle breedte. Ook zijn twee van deze vier gynaecologen extern getraind (in Halle (Dr. Solomon en Dr. Kiros) en in Assuta Hospital (Dr. Kiros)). Alle gynaecologen (9) en assistenten io (15) hebben hun echografische skills met name ontwikkeld volgens het "see and do" principe. Aansluitend zijn 30 co-assistenten aanwezig in GUH.

De afdeling is goed uitgerust: er zijn ongeveer zes echo apparaten waarvan drie nieuw. Deze zijn uitgerust met power doppler, 3D, grafieken en mogelijkheden tot digitale opslag van gegevens.

In januari 2020 werd besloten standaardisatie van echo onderzoek uit te voeren conform de basic training principles van de International Society of Ultrasound in Obstetrics and Gynaecology (ISUOG). Ook werd besloten dat standaardisatie van klinisch handelen de kwaliteit van onderwijs kan verbeteren. Lokale protocollen waren niet aanwezig, zodoende werd een up to date praktische handleiding uitgedeeld (auteur Michael Breen) als ook de indientieke digitale versie.

Tijdens het bezoek van Harry werd contact gezocht met de ISUOG, in de hoop de kwaliteit op internationaal niveau te brengen middels het bestaande ISUOG outreach programma. Tijdens twee recente zoomvergaderingen werden intenties uitgesproken deze samenwerking verder uit te bouwen met akkoord van ministerie van gezondheid,

de faculteit, het ziekenhuis. De derde zoom-meeting zal binnenkort plaatsvinden met Dr Kiros, hoofd ziekenhuisafdeling, dean faculty, voorzitter gynaecologen vereniging, hoofden van ministry health, CEO en anderen van ISUOG, Titia en Harry.

Titia Cohen (lid van WP en ISUOG) heeft bij ISUOG ervaring opgedaan in Oman en is op termijn bereid Kiros te komen helpen met echo onderwijs namens de ISUOG. Titia schrijft op 12 aug 2020: "het is zaak om vanuit ieder centrum in Gondar, namelijk de 11 districtsziekenhuizen, een midwife of dokter aan te wijzen, en die met support van lokale gezagsdragers (ministerie, universiteit) de training aan te bieden. De minimale tijd hiervoor is 3x een week, kost dus geld en tijdsinvestering omdat ze geen andere zorgtaken kunnen doen. En dan tussendoor via whatsapp of een ander medium beelden blijven beoordelen door ons en positief bekritisieren. Dan nog geld voor apparatuur maar daar zijn dan sponsors/ firma's voor".

Kiros neemt de verantwoordelijkheid voor de 11 districts ziekenhuizen. Er moet met een maximale commitment worden gestart. De logistiek van GUH, de districtsziekenhuizen en cursisten blijven in handen bij het gouvernement/GUH. Zij draaien projecten, zijn daar ook financieel verantwoordelijk voor. De ISUOG vult met modules in. De verantwoordelijkheid voor de samenwerking GUH en ISUOG ligt volledig bij deze partijen, zo ook de financiering. Details moeten hiervoor nog worden ingevuld. Nota bene, Gondar biedt lokale reis en verblijfskosten aan.

Naar Harry zijn mening is er ruime ondersteuning te geven op het gebied van de verloskunde, protocollering, structureel onderwijs, can meds, samenwerking met districtsziekenhuizen, verwijspatroon en terugkoppeling, digitale dossiervoering. Echter GUH moet met de vraag komen waarop de WP persoonlijke invulling kan leveren. In Kiros lijkt een betrouwbare samenwerkingspartner aanwezig. De formule als onderwijsspecialist op specifieke terreinen ondersteuning te bieden aan GUH houdt in dat de verantwoordelijkheid voor het programma bij GUH blijft, zowel inhoudelijk als financieel. De WP heeft veel expertise in huis die voor Gondar van betekenis kan zijn.

ISUOG:

De ISUOG levert onderwijs materiaal (digitaal). Trainers zijn nu virtueel mentor om cursisten te begeleiden (met sites SIILO of PANDA). Misschien is er financiële steun vanuit de ISUOG mogelijk, maar dat moet later besproken worden. Indien CORONA dat toestaat wil Titia wel ter plekke trainen (2021?).

ISUOG heeft enkele weken geleden een Virtuele Cusus BASIC Training uitgebracht: BT Flex waaraan nu 171 landen aan meedoen met 2100 participanten. Dit is voor Gondar goed toe te passen. Deelname is gratis.

Overige ideeën/vragen Harry:

- WP kan misschien sponsors vinden op een later moment
- Financiering vanuit Nederland (WP) is denkbaar als er stages moet worden gelopen bij een perinatologisch centrum. Interdisciplinaire besprekingen, samenwerkingsverbanden met genetica, neurochirurgie, pediatrie, psychologie kunnen hier life worden meegemaakt.
- WP kan mgl expertise sturen als Titia niet kan. Echter de ISUOG zal ws voor vervanging kunnen zorgen omdat daar de ervaring met outreach is.
- Wie begeleidt nu de FMM subspecialisatie?
- Research studenten olv Jelle of Jos inzetten om inzicht te krijgen in het onderwijs ter plekke ter verbetering van protocollering behandeling en onderwijs.
- Statistiek kan verbeterd worden als men CTG gebruikt en besluit tot een SC
- Jelle kan het beste beoordelen wie van de WP expertise en tijd heeft om iets te doen. Jelle kan vanuit zijn positie het beste de faculteit en het ziekenhuis benaderen. Kiros heeft grote waardering voor Jelle, en kan dat overbrengen aan collega's.